

PEAS - EVALUERINGSRAPPORT FOR EKSTERN KOMITE

EVALUERINGSRAPPORT:

Studietilbudet

Barnehagelærerutdanning

Evalueringskomite

Margareth Eilifsen, leder, Høgskolen på Vestlandet

Elisabeth Welle, Høgskolen i Volda

Rigmor Sletten, Blåklokka barnehage

Anniken Walle, 3.årsstudent BLU, NLA Breistein

Eline Sørensen, 3.årsstudent BLU, NLA Breistein

Knut Nilsen, NLA, sekretær

Evalueringsgrunnlag

Oversikt over materialet som ligger til grunn for evalueringen:

Studieprogrammets egevaluering

Studieplanen for programmet som skal evalueres

NLA høgskolens gjeldende strategiplan

Relevante kvalitetsrapporter og statistisk materiale

Skjemaer og dokumenter fra praksisavdelingen

Studiebarometeret

Evalueringspunkter

Komiteen har brukt de relevante veiledende spørsmålene som utgangspunkt for diskusjoner. I tillegg har vi invitert inn praksisadministrasjonen fra NLA for å få utdypet faktorer som berører kvalitet i utdanningen og om praksis.

1.1 KVALITETSARBEID

- Komiteens synspunkter

Studieprogrammet er av komiteen vurdert som godt forankret i lovverket, både i forskrift for rammeplanene for barnehagelærerutdanningen (revidert 1.1.23), nasjonale retningslinjer og i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

NOKUT gjennomførte tilsyn i 2021 av barnehagelærerutdanningen, og godkjenningen ble gitt i oktober 2022.

Komiteen vurderer kvalitetsarbeidet ved NLA som godt forankret og formidlet til både ansatte og studenter i programmet.

- Komiteens anbefalinger

Komiteen mener at den reviderte rammeplanen for barnehagelærerutdanningen gir NLA mulighet til å styrke høgskolens særpreg enten gjennom en forsterkning av emnet Samfunnsfag, Religion, Livssyn og Etikk (SRLE), eller ved å bruke de 20 frie studiepoengene til å fokusere på pedagogisk veiledning og pedagogisk credo, over de to første studieårene i utdanningen.

En utfordring i kvalitetsarbeidet gjelder kommunikasjon mellom alle berørte parter i praksisopplæringen. Hvordan gir studenter tilbakemelding på praksisopplæringen og hvordan skjer videre oppfølging av tilbakemeldinger fra studenter og fra praksisfeltet? I dag ligger mye av relevant praksisinformasjon litt utenfor studieprogramplanen, og det anbefales å arbeide for at dette blir mer synlig for studentene og fremtidige søkere.

1.2 STUDIEPLAN OG LÆRINGSUTBYTTE

- Komiteens synspunkter

Navnet på studieprogrammet er dekkende for programmets læringsutbytte og kommuniserer godt med omverdenen. Emnesammensetningen og læringsutbyttene i emnene er tilsvarende lik de nasjonale retningslinjene.

Generelt om studieplanen så er den oppdatert i forhold til ny revidert forskrift der omsorg er tatt inn som et viktig element, og innarbeidet i mangfold hos både barn, barnehager og i familier. Beskrivelsene av de gjennomgående temaene er også forbilledlige. Studieplanen viser også en gjennomgående tråd om danning, pedagogisk credo, og verdisynet til NLA.

Når det gjelder studieplanen så er det gjort noen endringer i læringsutbyttene i forhold til forskriften for rammeplanene for barnehagelærerutdanningen. På det meste er det lagt til elementer i læringsutbyttene, og disse elementene som er lagt til, styrker NLA sin profilering. Oppsummert vurderer komiteen at læringsutbyttebeskrivelsene for programmet er faglig oppdatert og viser tydelig til NLA sin profil.

Læringsutbyttebeskrivelsene i studieprogramplanen er også i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Emnet Ledelse, samarbeid og utvikling (LSU) viser god progresjon i læringsutbyttene tilsvarende en snart utdannet barnehagelærer. Emnet har også åpne oppgaver som gjør at studentene kan få øve seg i det de trenger mer øving i, og dermed kan de tilpasse opplæringen til progresjon og utvikling av eget læringsutbytte.

Når det gjelder praksiskomponenter vurderer komiteen at praksis er tett på studentene og har god kommunikasjon, både internt ved høgskolen og ut mot praksisfeltet. Praksisadministrasjonen møter studentene fysisk ved oppstart, og gjennom studiet ønsker de en «åpen dør» -politikk som gjør at studentene lett kan stikke innom praksiskontoret for en prat. Dette støttes av studentene som deltar i komiteen.

- Komiteens anbefalinger

Studentene i komiteen savner mer kunnskap om barn i utsatte livssituasjoner, og da særlig barn som er utsatt for vold og seksuelle overgrep. Dette ønsket om å lære mer om dette temaet har vært utgangspunkt i valg av fordypning, og komiteen anbefaler at denne fordypningen fortsetter å være et valg for studentene på NLA.

Komiteen stiller spørsmål til ett av læringsutbyttene i emnet samfunnsfag, religion, livssyn og etikk (SRLE). Her står det under kunnskap at studenten:

- har kunnskap om *barnehagens særskilte verdigrunnlag* og hva dette i praksis innebærer i et flerkulturelt samfunn samt kunnskap om samiske barns kulturer og rettigheter

Her anbefales det å tydeliggjøre hva som er “barnehagens særskilte verdigrunnlag”. Verdigrunnlaget til barnehagen er formålsparagrafen, og læringsutbytte kan leses som om det gjelder barnehager med særskilt verdigrunnlag (jmf. barnehageloven §1a.).

Det anbefales også å tydeliggjøre hva *et pedagogisk helhetssyn bygget på et kristent verdigrunnlag* vil si. Setningen er hentet fra studieprogramplanen under overskriften formål. Et pedagogisk helhetssyn vil ha en egen forståelse i seg selv som viser til en holistisk tilnærming til pedagogikken i utdanningen. Ulik forståelse av begrepet “pedagogikk” i forskrift for rammeplanen for utdanningen, var en av hovedgrunnene til revideringen av forskriften. Siden setningen står under overskriften formålet med utdanningen, kan det anbefales å vise til formålsparagrafen i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Det er et læringsutbytte fra forskriften for rammeplanen for barnehagelærerutdanningen som komiteen ikke finner igjen i studieprogramplanen. Dette gjelder generell kompetanse til å «formidle sentralt fagstoff muntlig og skriftlig, kan delta i faglige diskusjoner innenfor utdanningens ulike fagområder og dele sine kunnskaper og erfaringer med andre». Det anbefales å inkludere dette i studieprogramplanen.

Ifølge læringsutbyttebeskrivelsene fra studieplanen skal studentene ha «bred» kompetanse på de fleste områdene, noe som anbefales å innarbeides i fordypningene og bachelor-emnet på tredje året. Læringsutbyttene i emneplanene til fordypningene bør kunne signalisere en større progresjon i løpet av studiet, og læringsutbyttene knyttet til bacheloroppgaven kan ha i seg det manglende læringsutbytte fra forskriften. Overordnet anbefaling er at læringsutbyttene på tredje året må bearbeides til å samsvare mer med programmets forventede læringsutbytte etter endt studie.

Når det gjelder praksiskomponenter så finnes det en egen plan for dette. Komiteen vil gjerne anbefale at planen også blir synlig for studentene i studieprogramplanen (gjern med en link til relevant dokumenter). Det arbeides også med et prosjekt om et tettere samarbeid med praksis denne våren som komiteen anbefaler at blir videreført og videreutviklet.

Komiteen savner også en link til hvilke krav som stilles til realkompetanse når det gjelder opptak, og anbefaler at det blir tydeligere på nettsiden.

1.3 MÅLGRUPPE/REKRUTTERING OG GJENNOMSTRØMMING

- Komiteens synspunkter

Utviklingen i rekruttering NLA BLU har vært negativ siden 2018, fra 1,4 1.prioritetssøkere pr studie-plass i 2018 til 0,2 1.prioritetssøkere i 2022. Det er verd å nevne at dette også er en nasjonal trend, og ikke spesielt for NLA. NLA arbeider aktivt for å rekruttere til studiet gjennom generell markedsføring, skolebesøk, åpen dag, utdanningsmesser, digitale messer og på sosiale medier.

Karakterresultatene er gjenkjennbare fra andre institusjoner og fra nasjonale oversikter. Høg strykeprosent i STM er også gjenkjennbart. Ikke noe unaturlig er funnet i karakteroversiktene.

Det er også gjort et dybdeintervju av studentene som dag går på NLA for å høre med dem hva de mener om studiet. Studentene i komiteen fremhever flere gode grunner for å studere på NLA:

- Stort mangfold
- God kontakt lærere og studenter, lett å kontakte lærere, kanskje den største fordel
- Et sosialt sted å være
- Kunnskapstilegnelse

Beliggenhet på Breistein kan være et handicap, men også en styrke for de som bor i nærheten. Forhold som høyere studieavgift på grunn av privat høgskole, og NLA sitt verdigrunnlag, har mindre betydning for studenter som søker.

Utfordring med rekruttering til BLU er også en del av en nasjonal trend. I tillegg har det vært en del negativt fokus i media på barnehagesektoren, bla når det gjelder private barnehager som kan ha hatt betydning for NLA som privat utdanningsinstitusjon.

Gjennomføringsgraden for studieprogrammet synes å være tilfredsstillende, 70 % på normert tid for kull 2018.

- Komiteens anbefalinger

For å øke rekrutteringen til NLA er det noen anbefalinger som komiteen gjerne vil løfte frem som alternative måter i tillegg til dem som allerede blir brukt:

- Tydeligere lenke til opptakskravene, også realkompetanse, kan gjerne stå i studieplanen og på nettet.
- Fokuserer på mangfold og det sosiale miljøet (her kommer verdigrunnlaget frem).
- Løfte frem det tette samarbeidet med praksis og prosjektet med ny modell der praksis er mer en del av utdanningen.

1.4 FAGMILJØ OG FORSKNING

- Komiteens synspunkter

Programmet har tilstrekkelig faglig ledelse.

I studiet formål (fra studieprogramplanen) står det at utdanningen skal gi en solid forskningsbasert profesjonsutdanning. Forskningskompetanse og andel førstestillinger er mer enn tilstrekkelig. Noen fagmiljø ligger svært godt an, og publiseringspoengene er doblet fra 2021 til 2022.

Studentene møter forskning ved innføring i akademisk skriving og lesing, og studentene i komiteen melder at det er blitt mer vekt på forskning i utdanningen i det siste studieåret deres. De møter noe forskning i kunnskapsområde Ledelse, Samarbeid og Utvikling (LSU) og dras inn i forskning i arbeid med bacheloroppgaven.

- Komiteens anbefalinger

For at praksisfeltet skal få mer kjennskap til forskningen, anbefaler komiteen at det også publiseres populærvitenskapelig (gjerne gjennom pod-cast, kronikker o.l.).

Når det gjelder akademisk lesing og skriving kan det være behov for å styrke opplæringen for studenter, og studentene ønsker å få et innblikk i forskning tidligere i studiet.

NLA kan med fordel styrke og synliggjøre en forskningsbasert profesjonsutdanning gjennom Lærerutdanningsbarnehage-prosjekter, Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksiser. Arbeid som gjøres i partnerskap i disse ordningene må også bli synlige for studentene.

Komiteen løfter også frem muligheter til hospitering for NLA-ansatte i barnehager, og anbefaler at det løftes frem som en måte å styrke forskningen i profesjonsutdanningen, eventuelt gi praksis og profesjonskompetanse til ansatte som trenger det.

1.5 INTERNASJONALISERING

- Komiteens synspunkter

NLA har gode og synlige ordninger for internasjonalisering i programmet. Det ligger muligheter for internasjonalt semester i tredje studieår, enten gjennom utveksling eller ved å velge fordypningen Pedagogical leadership (BLFORP) og dermed ta et internasjonalt semester hjemme.

Beskrivelsene er tydelig beskrevet i programmet og det er lett å finne informasjon på nettsidene. Studentene har fått informasjon om hva man skal gjøre om man som student ønsker utveksling eller praksis i utlandet.

Studentene er blitt introdusert til et internasjonalt perspektiv i forbindelse med barnehagens historie og i forbindelse med ulike kulturer. Studenter som har vært på utveksling har også hatt presentasjoner fra sine erfaringer i andre land.

- Komiteens anbefalinger

Komiteen anbefaler at studieprogrammet knytter seg sterkere opp til OMEP (Organisation Mondiale pour l'Education Préscolaire). Gjerne sammen med lærerutdanningsbarnehagen.

1.6 SAMFUNNS- OG ARBEIDSLIVSRELEVANS

Tall fra Studiebarometeret har vært lagt til som informasjon for komiteens vurdering under punkt 1.6-1.8. Det gjelder resultater fra 2018 til 2022, utvikling over tid og sammenligning med landsgjennomsnitt. Særlig punktene som er relevant for det som gjelder samfunns/arbeidslivsrelevans og læringsmiljø. Svarprosenten på 36,2 for BLU, litt lav, men likevel gyldig (grense 30).

- Indeks læringsmiljø: BLU-NLA 2022 litt under snitt, 2021 litt over snitt. Kan være litt ulike årsaker til slike variasjoner. Covid el. annet.
  - Indeks helhetsvurderig: BLU-NLA 2022, 4,1, ganske høyt, over snitt
-
- Komiteens synspunkter

Studiet er relevant for arbeidslivet og for samfunnets kompetansebehov, men enkelte ting kan gjøres tydeligere, f.eks det som gjelder studentenes muligheter og valg etter utdanningen.

Generelt er studentene godt kvalifisert for arbeidslivet etter utdanningen. Indeks tilknytning til arbeidslivet: BLU-NLA 3,2, som landsgjennomsnitt. Noen underpunkter her hadde høyere score før pandemien.

Komiteen har lyst å fremme arbeidet med studentenes credo som viser at dette ikke var så lett i starten av utdanningen, men nyttig når man ser tilbake. Det er viktig å arbeide med etiske problemstillinger som i arbeid med credo, det er mennesker man møter i barnehagen og det er viktig som ansatt å være bevisst på hvilken effekt man selv har på de rundt seg. Komiteen tror arbeidet med credo vil styrke studentene i yrkeslivet.

- Komiteens anbefalinger

Studentene i komiteen melder tilbake at de kjenner seg klar for å gå ut i arbeidslivet, og resten av komiteen vet at studentene har en god start til å begynne i arbeidslivet. Komiteen anbefaler at NLA arbeider mer med å lage gode overganger fra utdanning til yrke. Det kan gjøres ved å arrangere karrieredager det siste semesteret, ved å informere om nyutdannedes rett til veiledning det første året, gjennom barnehageovertagelse, og gjennom mer åpne oppgaver siste året som kan tilpasses studentenes kompetanse. I dag må studentene selv ta initiativ til å søke studieveiledning, og komiteen anbefaler at NLA tilbyr karriereveiledning.

Å arbeide med gode overganger mellom teori og praksis handler også om å være tett på praksis og vite om endringer i samfunnet og tilpasninger til nye behov. Nå er spesialpedagogikk noe av det som det er mest behov for og denne fordypningen som NLA tilbyr, er relevant i dag. Det er også et samfunnsbehov med flere ansatte i barnehage med master, og komiteen støtter at NLA har sendt inn søknad om master i BLU.

1.7 LÆRINGSMILJØ

- Komiteens synspunkter

Ifølge studiebarometeret viser indeksen en liten nedgang fra 2021 og litt under landsgjennomsnittet. Studiebarometeret viser også at studentene bruker mye tid på studiet, men her kan det være at praksisperioden var i tidspunkt for spørreundersøkelsen og kan ha påvirket svarene.

Studentene i komiteen melder tilbake at det er mange gode lærere og at det er ekstra interessant når det kommer eksterne spesialister inn i undervisningen, som for eksempel logoped.

NLA bruker problembasert læring som undervisningsform, og studentene i komiteen melder tilbake at det er en undervisningsform som brukes mest det første året, deretter som en innarbeidet arbeidsmetode.

Det legges til rette for gruppearbeid der studentene lærer av hverandre og gruppearbeidet er både sosialt og faglig. I gruppearbeidene støtter studentene hverandre, og det er lett å få kontakt med faglærere for å få støtte. I første året legger skolen til rette for basisgrupper, og gruppene skifter hvert semester. Her kan studentene få påvirke hvem som er i grupper. I siste året kjenner studentene hverandre og velger gruppene selv. Her blir alle studentene inkludert.

- Komiteens anbefalinger

Komiteen anbefaler at arbeidet med gruppearbeid/basisgrupper videreføres for å opprettholde et godt psykososialt læringsmiljø. Det anbefales også at det brukes eksterne spesialister mer inn i utdanningen gjennom alle tre årene.

NLA skårer lavt på digitalt læringsmiljø i studiebarometeret, noe som også er gjenkjennbart nasjonalt, men studentene i komiteen melder tilbake at arbeidet på den digitale læringslaben, med påfølgende oppgaver, var nyttig og lærerikt. Komiteen anbefaler at læringslaben blir brukt mer planlagt, gjerne gjennom alle tre årene og gjerne i samarbeid med praksisfeltet.

1.8 PROGRAMMETS FRAMTID SETT I LYS AV HØYSKOLENS STRATEGI OG SÆRPREG

- Komiteens synspunkter

NLAs særpreg gjennom begrepene credo og danning er synlig i dagens studieprogram og er viktig å ivareta og videreutvikle. Credo styrker profesjonsidentiteten til studentene og danning ligger nært knyttet opp til det kristne menneskesynet og menneskets verdi. Begrepet brukes i rammeplan for barnehager og kan derfor være mer fremhevet i utdanningen.

- Komiteens anbefalinger

I forhold til strategiplanen til NLA står det at høgskolen ønsker fleksible studier. I den forbindelse vil komiteen anbefale at NLA vurderer opprettelse av en samlingsbasert deltidsutdanning, eventuelt en desentralisert deltidsutdanning, nå når høgskolen flytter til sentrum i Bergen. Plasseringen av NLA høgskolen på Breistein har tilført regionen kvalifiserte kandidater til å arbeide i barnehagene, og det

er opprettet mye godt partnerskap som komiteen er redd vil forsvinne når høgskolen bytter lokaler. Komiteen anbefaler å opprettholde samarbeidet med praksisfeltet, og legger til rette for at studenter kan gjennomføre praksis i barnehager i nåværende partnerbarnehager. Å vurdere en desentralisert utdanning vil kunne rekruttere flere studenter fra regionen, og i tillegg ivareta samfunnsoppdraget til høgskolen i regionen.

1.9 SAMLET OPPSUMMERING

Komiteens samlede synspunkter og anbefalinger særlig knyttet til: Anbefalinger til hvordan kvaliteten i studieprogrammet/studieprogrammene kan styrkes. Anbefalingene kan gjerne sorteres i to kategorier:

Komiteens samlede synspunkter knyttet til studieprogrammet barnehagelærerutdanning er at NLA Høgskolen tilbyr en oppdatert og samfunnsrelevant utdanning av høy kvalitet som anbefales videreført.

Komiteen ser ikke behov for noen akutte forbedringspotensialer for programmet, men vil gjerne komme med et par anbefalinger som kan gjøre utdanningsprogrammet mer synlig for fremtidige søkere og studenter.

i. Forslag til kortsiktige utbedringstiltak: Hva kan gjøres innenfor ett til to år?

- Tydeliggjøre informasjon om praksis i studieprogrammet
- Få frem studentenes meninger om NLA på nettsiden og bruke deres argument i rekrutteringen
- Utarbeide karrieredag for siste års studenter
- Synliggjøre dagens forskning for studenter og praksisfeltet

ii. Forslag til langsiktige utviklingstiltak: Hva kan gjøres på lengre sikt, dvs. tre til fem år?

- vurdere om det er grunnlag for å starte en desentralisert, eventuelt deltidsutdanning i nåværende region/Vestland fylke
- utvikle en ny praksisavtale som styrker partnerskapet med praksisfeltet (bygget på nåværende prosjekt 2. semester)
- utvikle ordninger for å involvere studentene mer i utviklings- og forskningsarbeid

Eventuell kommentar til rapporten fra avdelingen:

Avdeling for lærerutdanning takker komiteen for fylldig og konstruktiv rapport. Vi er glade for komiteens synspunkt som sier at NLA tilbyr en oppdatert og samfunnsrelevant utdanning av høy kvalitet og at komiteen anbefaler studiet videreført.

Vi ser også at komiteen konstaterer at programmet har tilstrekkelig faglig ledelse og at forskningskompetanse og andel førstestillinger er mer enn tilstrekkelig.

Flere av anbefalingene fra komiteen, er punkt programmet har drøftet de siste to årene og som vi vil fortsette å arbeide med. Detaljert respons og plan for oppfølging av anbefalinger, vil bli levert i saksframlegg til Lokut.

Igjen takk til komiteen for arbeidet.

14.04.2023

Astrid Øien Halsnes
Studieprogramleder BLU

Svenning Bjørke
Avdelingsleder LU